

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПЕРНИЙ КЛАС

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми: 025.00.02 «Сольний спів»

Київ - 2023

Розробник: Макарова Емма Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Викладач: Макарова Емма Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

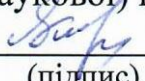
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 28.08.2023 року № 9

Завідувач кафедри _____ Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

____.____.2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Яна КИРИЛЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

____.____.2023 р.

Заступник декана _____ Інна ТКАЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
«Оперний клас»				
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>6 / 180</i>			
Курс	<i>III</i>		<i>III</i>	
Семестр	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>	-	-
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>	-	-
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>	-	-
Аудиторні	<i>40</i>	<i>40</i>	-	-
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>	-	-
Семестровий контроль	-	<i>15</i>	-	-
Самостійна робота	<i>16</i>	<i>1</i>	-	-
Форма семестрового контролю	-	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Оперний клас» є підготовка здобувачів до професійної музично-виконавської діяльності.

Завдання дисципліни – забезпечити підготовку висококваліфікованих виконавців світової оперної класики, творчих особистостей, готових до самоорганізації та самовдосконалення.

Програма передбачає:

- формування у здобувачів вокально-технічних навичок, розуміння критеріїв якості співу й співацької майстерності, розвиток вокального слуху на основі вимог сучасних наукових знань;
- доведення до автоматизму вокально-технічних навичок;
- вивчення уривків із опер світового репертуару.

Вимоги щодо підбору навчально-художнього репертуару для здобувачів формуються таким чином, щоб він сприяв їхніх вокально-виконавських здібностей. В програмі враховані такі особливості організації навчального процесу, як цілеспрямована систематизація оперного репертуару на засадах історико-стилізованого підходу.

Методи роботи курсу обираються відповідно до навчальної теми (матеріалу).

Форми роботи – практичне заняття, самостійна робота, консультації викладача та концертмейстера.

Засоби навчання – аудіо, відеоматеріали, клавіри.

Формою контролю знань та вмінь студентів з навчальної дисципліни «Оперний клас» є модульні контрольні роботи.

Вивчення навчальної дисципліни «Оперний клас» сприяє формуванню у здобувачів таких програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки і виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-12. Здатність працювати автономно.

ЗК-13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК-1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК-2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК-3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК-4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК-5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК-6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК-9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК-11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК-12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК-13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК-14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК-16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК-17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК-18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Оперний клас» здобувачі повинні **знати:**

- практичні основи оперного виконавства;
- особливості роботи на сцені;
- власні недоліки і шляхи їх усунення.

вміти:

- володіти високим рівнем сольного і ансамблевого співу зі сценічною діяльністю;

- володіти акторською майстерністю;
- дотримуватися вимог сценічної поведінки;
- правильно налаштовуватися на сценічну діяльність;
- користуватися клавірною літературою;
- робити аналіз створюваного образу та власного виконання;
- самостійно працювати з авторським текстом, розуміти змістовний твору;

- робити порівняльний аналіз;
- володіти майстерністю аргументації, подання власних висновків.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання:

РН-1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської та диригентської діяльності.

РН-2. Володіти методами та навичками ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН-3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

РН-4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН-5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН-8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН-12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН-17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт								
	Усього	Аудиторні					Модульний контроль	Самостійна робота	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні			
Змістовий модуль 1. Формування практичних умінь і навичок для роботи в оперному театрі									
Тема 1. Вступ. Історичні умови зародження і розвитку опери в XVII ст. Народження буржуазного мистецтва. Батьківщина опери	1			1					
Тема 2. Основні джерела для виникнення опери за висловленням Ромена Роллана	1			1					
Тема 3. Вплив пасторальних драм і комедій на розвиток опери як жанру музичного мистецтва	2			2					
Тема 4. Опера, специфіка жанру, особливості сюжетної лінії	2			2					
Тема 5. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XVIII ст.	3			2				1	
Тема 6. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XIX ст.	3			2				1	
Тема 7. Формування вміння читання з листа партій в оперному матеріалі XVII ст.	3			2				1	
Тема 8. Формування вміння читання з листа партій у клавірах XVIII ст.	3			2				1	
Тема 9. Формування ведення музичного діалогу на основі чіткої декламаційної й артикуляційної роботи в сценах з опер Якопо Пері	6			4				2	
Тема 10. Формування вміння поєднання декламаційного характеру співу з кантиленним звуковеденням у сценах з опер Дж. Каччіні	6			4				2	
Тема 11. Формування вміння збереження кантиленно-рівного звучання в сценах пристрасного характеру опер К. Монтеверді	6			4				2	
Тема 12. Формування вокально-технічної досконалості в сценах з опери А. Страделла	6			4				2	
Тема 13. Формування наспівного кантиленного звуковедення в сценах з опер А. Скарлатті	6			4				2	
Тема 14. Формування вміння лірично-вокальної виразності в сценах з опери Дж. Перголезі	6			4				2	
Тема 15. Опера і вокальна-педагогічна	2			2					

творчість Н. Парпора									
Модульний контроль	4						4		
Разом	60			40			4	16	
Змістовий модуль 2. Формування творчого підходу до виконання оперних партій									
Тема 1. Формування уявлень про специфіку музично-образного оперного спектаклю XVII ст.	1			1					
Тема 2. Формування уявлень про специфіку музично-образного оперного спектаклю XVII ст.	1			1					
Тема 3. Формування вміння складання художньо-образної характеристики виконуваного оперного персонажу	2			2					
Тема 4. К. Глюк та історичне значення його оперних реформ	2			2					
Тема 5. Епоха класицизму й оперна творчість К. Глюка	2			2					
Тема 6. Народження комічної опери, історичні умови	2			2					
Тема 7. Вплив творчості П. Бомарше на розвиток комедійної опери XVIII ст.	2			2					
Тема 8. Формування вміння створювати сценічні образи комічного плану на практиці. Опера В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (відеоогляд)	2			2					
Тема 9. Вміння акумулювати художньо-виконавські вміння і навички в процесі роботи над I дією опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»	2			2					
Тема 10. Вміння акумулювати художньо-виконавські вміння і навички в процесі роботи над II дією опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»	2			2					
Тема 11. Сценічні образи персонажів із III дії опери В. А. Моцарта «Весілля Фігаро»	2			2					
Тема 12. Робота над створенням сценічних образів дійових осіб із IV дії опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»	6			6					
Тема 13. Робота з концертмейстером над ритмічною основою ансамблів, чистотою інтонування в опері В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»	6			6					
Тема 14. «Весілля Фігаро» В.А. Моцарта, робота над сценографією спектаклю	4			4					
Тема 15. Заклучний етап роботи над оперою В.А. Моцарта «Весілля Фігаро». Показ сцен з опери	5			4				1	
Модульний контроль	4						4		
Семестровий контроль	15								15
Разом	60			40			4	1	15
Усього	120			80			8	17	15

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування практичних умінь і навичок для роботи в оперному театрі

Тема 1. Вступ.

Історичні умови зародження і розвитку опери в XVII ст. Народження буржуазного мистецтва. Батьківщина опери.

Тема 2. Основні джерела для виникнення опери за висловленням Ромена Роллана

Основні джерела для виникнення опери за висновком Ромена Роллана. Вплив пасторальних драм та комедій на розвиток опери.

Тема 3. Вплив пасторальних драм і комедій на розвиток опери як жанру музичного мистецтва

Пасторальні драми на сюжети античних драматургів Есхіла, Еврипіда, Софокла та ін., що заклали основи сюжету майбутніх оперних спектаклів XVII ст.

Тема 4. Опера, специфіка жанру, особливості сюжетної лінії

Принцип «монодій» в опері. Поєднання в опері музики та співу, танців, живопису, акторської майстерності.

Тема 5. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XVIII ст.

Знайомство з клавірами опер XVIII ст, концентрація уваги на композиційних моделях опер, номерній структурі, наскрізній дії, характеристиці дійових осіб.

Тема 6. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XIX ст.

Концентрація уваги на творчій характеристиці дійових осіб, структурі оперного клавіру, поділі дії на картини.

Тема 7. Формування вміння читання з листа партій в оперному матеріалі XVII ст.

Концентрація уваги на темпі, ритмічній основі твору, динаміці, використанні правильного звуковедення, дихання, артикуляції й дикції. Дотримання вимог автора щодо темпу.

Тема 8. Формування вміння читання з листа партій у клавірах XVIII ст.

Концентрація уваги на жанрових особливостях твору, на його характер, темп, ритм, фразування, дикцію.

Тема 9. Формування ведення музичного діалогу на основі чіткої декламаційної й артикуляційної роботи в сценах з опер Я. Пері.

Я. Перрі та його теорія співвідношення звука і слова, підкорення співу слова, як революційна вимога XVII ст.

Тема 10. Формування вміння поєднання декламаційного характеру співу з кантиленим звуковеденням у сценах з опер Дж. Каччіні

Три основних елементи: спів, речитатив, оркестр, супровід).

Тема 11. Формування вміння збереження кантилено-рівного звучання в сценах пристрасного характеру опер К. Монтеверді

Історична заслуга К. Монтеверді в реформуванні старої опери, наповнення її художнім життям. Йому належить стиль «*Stile concitato*», пристрасний стиль.

Тема 12. Формування вокально-технічної досконалості в сценах з опери А. Страделла

А. Страделла заклав основи розуміння опери, як музичного і водночас вокального твору, і заклав фундамент нової ліричної опери.

Тема 13. Формування наспівного кантиленного звуковедення в сценах з опер А. Скарлатті

Вокальна творчість А. Скарлатті вирізняється монументальністю. Арії з його опер характеризуються сміливістю мелодій і мають яскраві ідилічні ознаки. сициліани в розмірі 12/8, 6/8.

Тема 14. Формування вміння лірично-вокальної виразності в сценах з опери Дж. Перголезі

Дж. Перголезі належить до числа найяскравіших мелодистів в історії вокальної музики. Твори композитора (11 опер) відносять як до серйозного жанру, так і до комічної опери.

Тема 15. Оперна і вокальна-педагогічна творчість Н. Парпора

Н. Парпора – один із кращих викладачів вокалу свого часу. В історії залишився знаменитий листок Парпора для формування голосу. Оперні твори Н. Парпора вирізняються вокальною віртуозністю, складністю.

Змістовий модуль 2. Формування творчого підходу до виконання оперних партій

Тема 1. Формування уявлень про специфіку музично-образного оперного спектаклю XVII ст.

Культурно-історичний аспект створення образу, вокальна інтонація в опері.

Тема 2. Формування уявлень про специфіку музично-образного створення оперного спектаклю XVIII ст.

Співацький голос та оперне амплуа. Поєднання акторських здібностей і співацьких можливостей.

Тема 3. Формування вміння складання художньо-образної характеристики виконуваного оперного персонажу

Історичні умови оперного спектаклю. Вікові та фізичні данні персонажу. Взаємодія з іншими персонажами. Риси характеру і зовнішності. Соціальний статус, вміння та вподобання, особливості поведінки.

Тема 4. К. Глюк та історичне значення його оперних реформ

Повернення опері значення. Поезія виразів почуттів. Посилення інтересу до драматичних принципів, до безперервної дії опери, необтяжуючи її зайвими прикрасами.

Тема 5. Епоха класицизму й оперна творчість К. Глюка

Опери «Орфей і Еврідіка», «Альцеста», «Парис і Єлена» написані заради підняття античної трагедії на її монументальну висоту. Прослуховування.

Тема 6. Народження комічної опери, історичні умови

Відхід серйозної опери, яка створювалася на основі античного епосу, призводить до народження легкої музики явно віртуозного характеру. Італійська опера-буффа, яка відповідає вимогам буржуазного суспільства.

Тема 7. Вплив комедійної творчості П. Бомарше на розвиток комедійної опери XVIII ст.

Сюжети *commedia dell'arte* з постійними персонажами поступово завойовують драматичні театри Європи і нарешті з'являються на сцені оперних театрів, даючи поштовх до нового ступеня розвитку оперного мистецтва – комічної опери.

Тема 8. Формування вміння створювати сценічні образи комічного плану на практиці. Опера В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (відеоогляд)

Історичні умови створення опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро». Ознайомлення з лібрето, характеристики дійових осіб. Розподіл партій.

Тема 9. Вміння акумулювати художньо-виконавські вміння і навички в процесі роботи над I дією опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»

Робота над музичним матеріалом I дії. Виявлення вокальних (дикційних, інтонаційних) труднощів. Дихання, сценографія. Робота з концертмейстером. Відеоогляд еталонних зразків.

Тема 10. Вміння акумулювати художньо-виконавські вміння і навички в процесі роботи над II дією опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»

Робота над музичним матеріалом (динамікою, дикцією, диханням, фразуванням, сценографією, робота над ансамблем). Відеоогляд еталонних зразків.

Тема 11. Сценічні образи персонажів із III дії опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро».

Вокальна-технічна, сценографічна, акторська та ансамблева робота. Робота з концертмейстером. Відеоогляд еталонного зразка.

Тема 12. Робота над створенням сценічних образів дійових осіб із IV дії опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро»

Вокально-технічна, сценографічна, акторська та ансамблева робота, робота з концертмейстером. Відеоогляд еталонного зразка.

Тема 13. Робота з концертмейстером над ритмічною основою ансамблів, чистотою інтонування в опері В.А. Моцарта «Весілля Фігаро».

Робота над ансамблевим строєм.

Тема 14. «Весілля Фігаро» В.А. Моцарта, робота над сценографією спектаклю

Уміння взаємодіяти з партнером по сцені.

**Тема 15. Заключний етап роботи над оперою В.А. Моцарта «Весілля Фігаро».
Показ сцен з опери**

Прослуховування сцен з опери.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	20	20	20	20
Робота на практичних заняттях	10	20	200	20	200
Виконання завдань до самостійної роботи	5	10	50	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			295		250

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1. Формування практичних умінь і навичок для роботи в оперному театрі		
1.	Тема 5. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XVIII ст. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
2.	Тема 6. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XIX ст. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
3.	Тема 7. Формування вміння читання з листа партій в оперному матеріалі XVII ст. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
4.	Тема 8. Формування вміння читання з листа партій у клавірах XVIII ст. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
5.	Тема 9. Формування ведення музичного діалогу на основі чіткої декламаційної й артикуляційної роботи в сценах з опер Якопо Пері Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
6.	Тема 10. Формування вміння поєднання декламаційного характеру співу з кантиленим звуковеденням у сценах з опер Дж. Каччіні. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
7.	Тема 11. Формування вміння збереження кантилено-рівного звучання в сценах пристрасного характеру опер К. Монтеверді. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
8.	Тема 12. Формування вокально-технічної досконалості в сценах з опери А. Страделла. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
9.	Тема 13. Формування наспівного кантиленного звуковедення в сценах з опер А. Скарлатті. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
10.	Тема 14. Формування вміння лірично-вокальної виразності в сценах з опери Дж. Перголезі. Ознайомлення з рекомендованими джерелами	1) Якісне опрацювання матеріалу (2 б.) 2) Володіння практичною стороною знань (3 б.)
Змістовий модуль 2. Формування творчого підходу до виконання оперних партій		

1.	Тема 15. Заключний етап роботи над оперою В.А. Моцарта «Весілля Фігаро». Самостійний добір уривків з опери. Створення плану виконання (технічного, сценічного, емоційного)	Підготовка для показу уривків з опери «Весілля Фігаро» В.А. Моцарта (5 б.)

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії оцінювання	Бали
Демонстрування якісно опрацьованого матеріалу згідно з визначеними обсягами	10
Високий рівень практичних умінь	10
Яскраве виявлення натхненного творчого потенціалу	5
Максимальна кількість балів: 25	

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
Не передбачено.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.
Не передбачено у зв'язку зі специфікою даної навчальної дисципліни.

6.6 Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2
Назва модуля	Формування практичних умінь і навичок для роботи в оперному театрі	Формування творчого підходу до виконання оперних партій
Кількість балів за модуль	295 б.	250 б.
Практичні	40 годин	40 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття) – 880 б.	Тема 1. Вступ. Історичні умови зародження і розвитку опери в XVII ст. Народження буржуазного мистецтва. Батьківщина опери. (10+1)*0,5 = 5,5 б. Тема 2. Основні джерела для виникнення опери за висловленням Ромена Роллана (10+1)*0,5 = 5,5 б. Тема 3. Вплив пасторальних драм і комедій на розвиток опери як жанру музичного мистецтва (10+1)*1 = 11 б. Тема 4. Опера, специфіка жанру, особливості сюжетної лінії (10+1)*1 = 11 б. Тема 5. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б. Тема 6. Розвиток швидкої орієнтації в клавірному матеріалі XIX ст. (10+1)*1 = 11 б. Тема 7. Формування вміння читання з листа партій в оперному матеріалі XVII ст. (10+1)*1 = 11 б. Тема 8. Формування вміння читання з листа партій у клавірах XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б. Тема 9. Формування ведення музичного діалогу на основі чіткої декламаційної й артикуляційної роботи в сценах з опер Якопо Пері (10+1)*2 = 22 б. Тема 10. Формування вміння поєднання декламаційного характеру співу з кантиленим звуковеденням у сценах з опер Дж. Каччіні (10+1)*2 = 22 б. Тема 11. Формування вміння збереження кантиленно-рівного звучання в сценах пристрасного характеру опер К. Монтеверді (10+1)*2 = 22 б. Тема 12. Формування вокально-технічної	Тема 1. Формування уявлень про специфіку музично-образного оперного спектаклю XVII ст. (10+1)*0,5 = 5,5 б. Тема 2. Формування уявлень про специфіку музично-образного оперного спектаклю XVIII ст. (10+1)*0,5 = 5,5 б. Тема 3. Формування вміння складання художньо-образної характеристики виконуваного оперного персонажу (10+1)*1 = 11 б. Тема 4. К. Глюк та історичне значення його оперних реформ (10+1)*1 = 11 б. Тема 5. Епоха класицизму й оперна творчість К. Глюка (10+1)*1 = 11 б. Тема 6. Народження комічної опери, історичні умови (10+1)*1 = 11 б. Тема 7. Вплив творчості П. Бомарше на розвиток комедійної опери XVIII ст. (10+1)*1 = 11 б. Тема 8. Формування вміння створювати сценічні образи комічного плану на практиці. Опера В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (відеоогляд) (10+1)*1 = 11 б. Тема 9. Вміння акумулювати художньо-виконавські вміння і навички в процесі роботи над I дією опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (10+1)*1 = 11 б. Тема 10. Вміння акумулювати художньо-виконавські вміння і навички в процесі роботи над II дією опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (10+1)*1 = 11 б.

	досконалості в сценах з опери А. Страделла (10+1)*2 = 22 б. Тема 13. Формування наспівного кантиленного звуковедення в сценах з опер А. Скарлатті (10+1)*2 = 22 б. Тема 14. Формування вміння лірично-вокальної виразності в сценах з опери Дж. Перголезі (10+1)*2 = 22 б. Тема 15. Оперна і вокальна-педагогічна творчість Н. Парпора (10+1)*1 = 11 б.	Тема 11. Сценічні образи персонажів із III дії опери В. А. Моцарта «Весілля Фігаро» (10+1)*1 = 11 б. Тема 12. Робота над створенням сценічних образів дійових осіб із IV дії опери В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (10+1)*3 = 33 б. Тема 13. Робота з концертмейстером над ритмічною основою ансамблів, чистотою інтонування в опері В.А. Моцарта «Весілля Фігаро» (10+1)*3 = 33 б. Тема 14. «Весілля Фігаро» В.А. Моцарта, робота над сценографією спектаклю (10+1)*2= 22 б. Тема 15. Заключний етап роботи над оперою В.А. Моцарта «Весілля Фігаро». Показ сцен з опери (10+1)*2 = 22 б.
Самостійна робота - 55 б.	5*10 = 50 б.	5 б.
Види поточного Контролю – 200 б.	Модульна контрольна робота 25*1= 25 б.	Модульна контрольна робота 25*1=25 б.
Підсумковий контроль	-	-
Усього	295	250

8. Рекомендована література

Основні (базові)

1. Антонюк А. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Українська ідея, 2000.
2. Антонюк В.Г. Українська вокальна школа: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2001.
3. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка, «Сольний спів». Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2007.
4. Микиша М. (1971) Практичні основи вокального мистецтва. Київ: Музична Україна. 90 с. [Електронний ресурс] : Режим доступу: Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка, сервер, URL: http://ek.kubg.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_17/cgiirbis_64.exe?LNG=uk&C21COM=S&I21DBN=KUBG&P21DBN=KUBG&S21FMT=fullwebr&S21ALL=%28%3C%2E%3E%3D%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0%24%3C%2E%3E%29&Z21ID=12771815698838121410&S21SRW=&S21SRD=&S21STN=1&S21REF=3&S21CNR=10&FT_REQU EST=&FT_PREFIX

5. Стасько Г. Шуляр О. Сливоцький М. Голос людини та вокальна робота з ним. Монографія. Прикарпацької Національний університет ім. Стефаника, Івано-Франківськ, 2010.
6. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва. КНМАУ, 1997.

Додаткові

1. Гнидь Б. Виконавські школи України. НМАУ ім. П.І. Чайковського, Київ, 2002.
2. Юцевич Ю. Музика: Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2003.
3. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. К., 1998.
4. Вальборг Вербег-Свердстрем «Школа розкриття голосу». Cvedentis, 2009.

Допоміжні

1. Марковська Катерина (Markovska Kateryna). Каватина Леонори з опери «Трубадур» Дж. Верді <https://www.youtube.com/watch?v=zfNccZUM2Ek>
2. Опера «Запорожець за Дунаєм», КУ ім. Бориса Грінченка <https://www.youtube.com/watch?v=mava3PsLFuc>
3. Россіхіна Марина – арія Сліпої з опери «Джоконда» <https://www.youtube.com/watch?v=svuLxWU61Ew>
4. Майстер-клас зірки світового вокалу Людмили Монастирської <http://kubg.edu.ua/prouniversitet/news/podiji/2303-maister-klas-zirky-svitovoho-vokalu-liudmyly-monastyrskoi.html>
5. Національна опера України <https://opera.com.ua/>
6. Категорія: за https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F:%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8_%D0%B7%D0%B0_%D0%B0%D0%BB%D1%84%D0%B0%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BC
7. Музичні жанри. Опера <https://muzabetka.com.ua/muzichni-zhanri-opera.html>
8. Опера <https://drama.kropyva.ch/%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0>
9. Що таке опера, історія опери <https://uk.perish.info/1735-what-is-opera-opera-history.html>